

خیلواکی

استقلال

www.esteqtaal.net

جمعه ۲۵ مارچ ۲۰۲۲

مرجان کمال
ترجمه از فرانسوی: فریده نوری

مزار دختر زیباست اینجا

گلی زیبا تر از گلهاست اینجا

خرم آنروز که از این منزل ویران بروم
راحت جان طلبم از بی جانان بروم

از لابلای یادداشت های مرجان

از ازمنه های بسیار دور در بین مردمان این مرز و بوم یعنی وطن عزیز ما افغانستان اعتقادات و رواج هائی وجود داشت که تا امروز از آن ها پیروی می شود و از جمله عنعنات ما به شمار می روند.

ناگفته نباید گذاشت که بعضاً معادل آن ها را در زبان فرانسوی نیز شاهد هستیم.

اینک چند نمونه آن را در این جا ذکر می کنم، امیدوارم روزی بتوانم همه را جمع آوری کرده و در این زمینه خدمتی کرده باشم.

اعتقادات عبارتند از:

- ❖ - صبح باید از پهلوی راست از خواب برخیزید.
- ❖ - چشمان تان را با دیدن روی یک انسان خوش خلق باز کنید.
- ❖ - وقتی صبح از خانه بیرون می شوید با دیدن زن باید هفت قدم به عقب بروید.
- ❖ - ناخن های تان را به روز چهارشنبه نگیرید.
- ❖ - به روز چهارشنبه به دیدن مریض نروید که دوبارگی دارد.
- ❖ - بوت های تان اگر قسمت عقبی آن ها به هم یکجا شد، آن را در دامن تان بریزانید، تا پولدار شوید، و اگر پیش روی آن ها به هم پیوست فوراً آن ها را دور کنید زیرا خطر جنگ می رود.
- ❖ - اگر بوت های تان بروی هم دیگر قرار گرفت، عازم سفر می شوید.
- ❖ - اگر زخم تان خارید، خیر تولد طفل برای تان می رسد.
- ❖ - سر پشک آب نیندازید که در دستان تان زخ پیدا می شود.
- ❖ - اگر در پیاله چای تان چوبک چای ایستاده باشد به خانه مهمان می آید.
- ❖ - جاروب را به دست طفل ندهید زیرا اگر طفل جارو کند به خانه تان مهمان می آید.
- ❖ - اگر ظروف بالای دسترخوان یکی پشت دیگر واقع شد، خانه مهمان می آید.
- ❖ - اگر چشم چپ تان پرش کند خبر خوش می شنوید.
- ❖ - بالای چوکات دروازه ایستاده نشوید تا قرضدار نشوید.
- ❖ - وقتی به فاتحه کسی می روید، بعد از فاتحه مستقیماً خانه کسی دیگری نروید.
- ❖ - اگر از مهمان به تنگ آمدید، کمی نمک در بوت هایش بریزید.
- ❖ - در، درب و دیوار خانه تان اگر عکک آواز خواند، خبر خوش برای تان می رسد. قسمی که گفته می شود: عکه گگ خوش خبرک، دهننت پر شکرک.
- ❖ - از بین دو خانم تیر نشوید که بخت تان بسته نشود.
- ❖ - در سفر اگر با روباه روبرو شدید، وقت تان خوش تیر می شود.
- ❖ - اگر پای تان به جاروب خورد، بالای تان تهمت ناحق می شود.
- ❖ - اگر پرنده به خانه تان داخل شود پولدار می شوید.
- ❖ - صحبت نمودن از مار و گژدم، نشانه آن است که کسی از شما بدگویی می کند.
- ❖ - اگر کلید ها را شور بدهید، بین تان جنگ می شود.

- ❖ - همچنان با باز و بسته کردن قیچی نیز جنگ در می گیرد.
- ❖ - آذان دادن مرغ ماکیان، باعث خوردن سر صاحبش می شود.
- ❖ - اگر دو نفر دعوا دارند، ناخن های تان را با هم نزنید که سبب دوام جنگ می شود.
- ❖ - در وقت وزن نمودن خوراکه اگر تار ترازو بسکلد یا کنده شود، قیمت ها پایان می افتد.
- ❖ - اگر داماد خوش باشد و بخندد، ارزانی می شود.
- ❖ - دختران اگر ته دیگ را بخورند به روز عروسی شان باران می بارد.
- ❖ - با دیدن ماه نو، چشمان تان را به روی یک آدم خوش خلق و یا آب باز کنید، تا خوش باشید.
- ❖ - اگر چادر خانم ها گوشه داد، مهمان می آید.
- ❖ - در وقت خمیر کردن، اگر خمیر پرید، مهمان می آید.
- ❖ - اگر آب صدا داد مهمان می رسد.
- ❖ - عید آید و زن زاید و مهمان پشت در آید.

یک تعداد رواج ها

- ❖ از جمله رواج های ما که نسل به نسل از قدیم الایام انتقال یافته است: عبارتند از نذر ها
- ❖ می باشد، که هر کدام طی مراسمی برگزار می شود.
- ❖ - قربانی کردن: در صورت بر طرف شدن یک مصیبت، اگر نذر گرفته شود که با برطرف شدن آن حیوانی را (مانند گاو، گوساله و یا گوسفند) قربانی می کنند.
- ❖ - دیگر قربانی به روز اول عید قربان است که جنبه مذهبی دارد.
- ❖ - بعضاً برای حصول نیاز خود مردم به زیارت می روند و با یک تکه پاک بند بسته می کنند وقتی نیاز شان برآورده شد، باز به همان زیارت رفته شمع روشن می کنند و حلوا می پزند و در بین مردم تقسیم می کنند.
- ❖ - دیگر نذر دیگچه و مالیده است.
- ❖ - دیگر نذر برای روز محرم است که عبارت می باشد از شوله زرد شربین، و یا شوله گوشتی، حلوا و شربت که به روز دهم محرم رواج دارد.
- ❖ - برای رفع مرض نذر شوله دله.
- ❖ - حلوی شب مرده ها.
- ❖ - در سال نو پخته نمودن سمنک.

- ❖ - نذر روز میلاد حضرت محمد (ص)، مولود شریف.
- ❖ - همیشه برای سال نو نذر بنام فرزندان گرفته می شود مانند هفت میوه تر کرده، روت و کلچه
- ❖ - دیگر نذر گرفتن برای داشتن پسر می باشد وقتی پسر تولد شد چند تار مو هایش را می بافتند
- ❖ - وقتی طفل پسر کلان شد مویش را قیچی کرده و نذر می دهند. بعضاً در پای پسر نو تولد یک کره می اندازند و وقتی کلان شد آن را قطع کرده و نذرش را می دهند.
- ❖ - دیگر شب برات است که نذر داده می شود ، شمع روشن می شود و اطفال با پتاقی سر و صدا بلند می کنند.
- ❖ - نذر مشکل گشا که عبارت از کشمش و نخود است.
- ❖ - نذر سبزی چلو با ماست شب نوروز.
- ❖ - نذر سید سرخ روی وقتی که مراد برآورده شد، تهیه می شود که عبارت از حلوا با یک نوع پراته می باشد که پراته به نام چلیک یاد می شود.